

Силабус курсу Водне право

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 103 Науки про Землю
Освітньо-професійна програма «Гідрологія»
Кількість кредитів – 6

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 1 семестр

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: згідно з графіком чергувань

Мова викладання: українська



Керівник курсу

к.е.н. Бицюра Леонід Олександрович

Контактна інформація Ternopil.lb@gmail.com +380677985557

Опис дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Водне право» забезпечує досягнення здобувачами таких програмних результатів навчання:

- збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю;
- використовувати усно і письмово професійну українську мову
- спілкуватися іноземною мовою за фахом
- використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю;
- вміти проводити польові та лабораторні дослідження;
- знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації;
- уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення
- брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.

Навчальний контент

№	Теми	Результати навчання
	Змістовий модуль I. Гідрометеорологічні та водно-балансові дослідження	
1.	Тема 1. Поняття та предмет водного права. Історичні аспекти формування галузі права.	<i>Знати і розуміти:</i> основні поняття водного права, предмет, принципи та структуру галузі права, історію становлення водного права.
2.	Тема 2. Система водного права України.	<i>Розуміти:</i> взаємозв'язок водного права та суміжних галузей. <i>Знати:</i> основні закономірності та елементи системи водного права України.

3.	Тема 3. Джерела водного права України.	<i>Знати:</i> поняття джерела водного права, юридичну природу нормативно-правових актів в сфері водного права. <i>Вміти:</i> класифікувати нормативно-правові акти водного права.
4.	Тема 4. Національне законодавство у водному праві.	<i>Знати:</i> основні закони та підзаконні акти у сфері водного права, тенденції законотворення у сфері водного права України. <i>Вміти:</i> орієнтуватися в масиві нормативно-правових актів, застосовувати інформаційні системи пошуку необхідних нормативно-правових документів.
5.	Тема 5. Світові та міжнародні підходи до формування водного права.	<i>Знати:</i> основні суб'єкти формування, передумови та завдання водного права на глобальному рівні. <i>Вміти:</i> збирати, обробляти та аналізувати інформацію щодо основних нормативних актів міжнародних організацій та об'єднань, характеризувати їх за суб'єктами створення або прийняття.
6.	Тема 6. Система водного права країн Європейського Союзу.	<i>Знати:</i> особливості водного права ЄС, основні нормативні акти ЄС в сфері водного права, тенденції правотворення та правозастосування галузі в країнах ЄС. <i>Вміти:</i> аналізувати та порівнювати нормативні акти водного права країн ЄС, знаходити їх на офіційних англійських ресурсах.
7.	Тема 7. Взаємодія України та ЄС у сфері водного права.	<i>Розуміти:</i> передумови взаємодії України та Європейського Союзу в сфері водного права та ключові підходи до спільної водної політики. <i>Вміти:</i> аналізувати основні нормативні акти водного права ЄС, що впроваджуються в Україні.
	Тема 8. Адаптація європейського водного права в Україні.	<i>Розуміти:</i> особливості механізмів імплементації законодавства ЄС в Україні. <i>Вміти:</i> аналізувати та класифікувати основні нормативні акти водного права ЄС в Україні.
Змістовий модуль II. Застосування водного права в Україні.		
9	Тема 9. Суб'єкти та об'єкти застосування водного права.	<i>Знати:</i> головні аспекти та суб'єктів стратегії водної політики в Україні. <i>Розуміти:</i> поняття та основні строки, що застосовуються у водному праві. <i>Вміти:</i> застосовувати положення нормативно-правового акту при обрахунку строків та термінів.
10	Тема 10. Механізм реалізації водного права.	<i>Знати:</i> принципи розмежування законодавчої та виконавчої гілок влади в сфері водного права України. <i>Вміти:</i> описати та охарактеризувати структуру виконавчих органів України, порядок реалізації нормативно-правових актів в Україні.
11	Тема 11. Система управління в сфері водного права.	<i>Знати:</i> основні принципи функціонування системи органів державного управління та органи місцевого самоврядування в сфері управління водної галузі. <i>Вміти:</i> проаналізувати повноваження органів центральної та місцевої влади, здійснити порівняльний аналіз їх функцій.
12	Тема 12. Практика	<i>Знати:</i> особливості взаємодії органів державної влади та

	реалізації норм водного права в Україні, тенденції.	місцевого самоврядування. <i>Вміти:</i> визначати ефективність реалізації норм водного права в Україні.
13	Тема 13 Санкції та відповідальність у водному праві.	<i>Розуміти:</i> механізм визначення відповідальності та застосування санкцій у водному праві. <i>Знати:</i> поняття та види відповідальності у водному праві. <i>Вміти:</i> кваліфікувати діяння за ознаками злочину чи правопорушення, визначати санкцію відповідного нормативно-правового акту.
14	Тема 14. Колізії та прогалини законодавства. Якість застосування водного права в Україні.	<i>Знати:</i> ризики та практичні аспекти реалізації водного права в Україні. <i>Вміти:</i> аналізувати стан реалізації водного права на окремих територіях та напрямках, характеризувати інструменти підвищення якості регулювання відносин у сфері водного права.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
K01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
K02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
K03	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
K04	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
K05	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово
K06	Здатність спілкуватися іноземною мовою
K07	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
K08	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
K09	Здатність працювати в команді
K11	Прагнення до збереження природного навколишнього середовища
K12	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
K13	Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему
K18	Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання
K20	Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати

Програмні результати навчання

Індекс в матриці ПРН	Програмні результати навчання

ПР01	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю
ПР02	Використовувати усно і письмово професійну українську мову.
ПР03	Спілкуватися іноземною мовою за фахом
ПР04	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю
ПР05	Вміти проводити польові та лабораторні дослідження
ПР11	Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень
ПР14	Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю
ПР15	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних

Джерела

1. Конституція України. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Декларація Конференції Організації Об'єднаних Націй з проблем навколишнього середовища. Стокгольм, 1972 рік.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_454#Text
3. Декларація Конференції Організації Об'єднаних Націй щодо навколишнього середовища та розвитку. Ріо-де-Жанейро, 1992 рік.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text
4. Конвенція з охорони та використання транскордонних водотоків і міжнародних озер (Гельсінкі, 17 березня 1992 року).
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_273#Text
5. Угода про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
6. Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради "Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики" від 23 жовтня 2000 року
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_962#Text
7. Директива Ради 91/271/ЄЕС "Про очистку міських стічних вод" від 21 травня 1991 року
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_911#Text
8. Директива Ради 76/464/ЄЕС "Про забруднення, спричинене визначеними небезпечними речовинами, що скидаються у водне середовище Співтовариства" від 4 травня 1976 року
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_964#Text
9. Директива 2007/60/ЄС Європейського парламенту і Ради «Про оцінки і управління ризиками затоплення» від 23 жовтня 2000 року
10. Директива 2008/56/ЄС Європейського парламенту і Ради «Про затвердження рамок діяльності Співтовариства в сфері екологічної політики, що стосується морського середовища» від 17 червня 2008 року
11. Директива Ради 98/83/ЄС «Про якість води, призначеної для споживання людиною» від 3 листопада 1998 року
12. Директива Ради 91/676/ЄС «Про захист вод від забруднення нітратами із сільськогосподарських джерел» від 12 грудня 1991 року
13. Водна Рамкова Директива Спільна стратегія впровадження Водної Рамкової Директиви (2000/60/ЄС) Керівництво №2 Ідентифікація/ визначення водних тіл.
14. Протокол про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992 року
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_030#Text
15. Європейська Хартія з навколишнього середовища і охорони здоров'я.
https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0004/114088/ICP_RUD_113_rus.pdf?ua=1
16. Водний Кодекс України. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 24, ст.189)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>

17. Закон України. «Про охорону навколишнього природного середовища»
(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст.546)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
18. Закон України. «Про затвердження Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року
(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 17, ст.146)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4836-17#Text>
19. Закон України. «Про гідрометеорологічну діяльність»
(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 16, ст.95)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/443-14#Text>
20. Закон України «Про ратифікацію Протоколу про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992 року»
(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 5, ст.30)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1066-%D1%96v#Text>
21. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» №2812 від 21.12.2010
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2818-17#Text>
22. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>
23. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом»
(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 46, ст.780)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1641-19#n122>
24. Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»
{Назва Закону в редакції Закону № 2047-VIII від 18.05.2017}
(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 16, ст.112)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2918-14#Text>
25. Закон України. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення
(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст.218)
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12?find=1&text=%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D0%BE#w1_14
26. Закон України. Про Загальнодержавну цільову програму "Питна вода України" на 2011-2020 роки
(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 15, ст.243)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2455-15#Text>
27. Постанова Верховної Ради України Від 11 вересня 1996 р. N 1100 «Про затвердження Порядку розроблення нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та перелік забруднюючих речовин, скидання яких у водні об'єкти нормується».
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1100-96-%D0%BF#Text>
28. Постанова Верховної Ради України від 14.01.2000 №1390 «Про Концепцію розвитку водного господарства України»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1390-14#Text>
29. Постанова Верховної Ради України від 14.01.2020 № 457-IX «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: "Пріоритети екологічної політики Верховної Ради України на наступні п'ять років"
(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 30, ст.211)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-IX#Text>
33. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. N 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої

сторони»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-%D0%BF#n10>

34. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. N 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-98-%D0%BF#Text>

35. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 року №758 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/758-2018-%D0%BF#n11>

36. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 р. N 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/465-99-%D0%BF#Text>

37. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2020р. №826 Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України з питань діяльності Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/826-2020-%D0%BF#Text>

38. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1091 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань видачі дозволів на спеціальне водокористування»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1091-2017-%D0%BF#Text>

39. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 вересня 1996 р. N 1100 «Про затвердження Порядку розроблення нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та перелік забруднюючих речовин, скидання яких у водні об'єкти нормується»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1100-96-%D0%BF#Text>

40. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 1996р. №413 «Про затвердження Порядку ведення державного водного кадастру»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-96-%D0%BF#n86>

41. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 2017 р. № 336 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/336-2017-%D0%BF#Text>

42. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 травня 1995 р. N 273-р «Про заходи щодо водозабезпечення населення і суспільного виробництва у 1995 році в умовах маловоддя, що утворилося внаслідок несприятливих гідрометеорологічних умов»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273-95-%D1%80#Text>

43. Про затвердження програм державного моніторингу вод. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31 грудня 2020 року № 410

<https://mepr.gov.ua/documents/3190.html>

44. Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною". Наказ Міністерства охорони здоров'я від 12.05.2010 р. №400

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0452-10#Text>

45. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Наказ від 12.12.2018 №341

Про затвердження Порядку повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0075-19#Text>

46. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Наказ від 01.12.2017 №316

Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0056-18#Text>

47. Міністерство з питань житлово-комунального господарства України. Наказ від 27.06.2008 №190. Про затвердження Правил користування системами централізованого комунального

водопостачання та водовідведення в населених пунктах України

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0936-08#Text>

48. Гранично допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовні допустимі рівні (ОДР) шкідливих речовин у воді водних об'єктів господарсько-питного та культурно-побутового водокористування. Наказ Міністерства охорони здоров'я СРСР від 21.11.1991р. N 6025-91.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v6025400-91#Text>

49. Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України №116 від 15.12.1994.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0313-94#Text>

50. Міністерство екології та природних ресурсів України Наказ від 14.01.2019р. №5

Про затвердження Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0127-19#Text>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись у дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Зм. модуль 1 (теми 1-8) усне опитування, тести, завдання	32
Зм.модуль 2 (теми 9-14) усне опитування, тести, завдання	40
ІНДЗ	8
Підсумковий контроль – тести, завдання	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Дистанційне (електронне) навчання в системі MOODLE